

TARİHİN GÖRKEMLİ MİRASI

ANTALYA

Anadolu'nun kadim topluluklarının inşa ettikleri kaleler,
sanat eserleri, dini yapılar, konut ve işyerleri

BİZE BIRAKILAN EN KIYMETLİ MİRASTIR

ANTALYA Valisi Sayın **Muammer TÜRKER**

Sayın Valim, yaklaşık bir yıldır Antalya'da görev yapıyorsunuz. Antalya vilayeti hakkında buraya atanmadan önceki düşünceleriniz ile göreve başladıktan sonraki düşünceleriniz arasında bir farklılık oldu mu?

Burada göreve başlamadan önce de Antalya'da değişik vesilelerle bulunmuştum; dolayısıyla genel bir bilgi sahibiydim. Ancak bu ilde sorumluluk üstlendikten ve konulara nüfuz etmeye başladıktan sonra Antalya'nın asıl potansiyelini ve önemini daha iyi fark ettim. Sadece Türkiye ölçeğinde değil, dünya ölçeğinde bir önemden bahsediyorum.

Nüfus bakımından Türkiye'nin beşinci sıradaki vilayeti, ama birçok açıdan bunun çok ötesinde etki ve nüfuz alanına sahip, aynı zamanda bir cazibe merkezi. TÜİK tarafından yapılan son açıklamalara göre son 5 yılda nüfusu oransal olarak en fazla artan il (yüzde 15,77). Türk vatandaşlarının yanı sıra Antalya 80 bin civarında yabancı uyruklu insanın yaşamak için tercih ettiği, bir anlamda kendine vatan kıldığı bir yer.

Röportaj: Dr. Selim ÇAPAR

Nüfus bakımından Türkiye'nin beşinci sıradaki vilayeti, ama birçok açıdan bunun çok ötesinde etki ve nüfuz alanına sahip, aynı zamanda bir cazibe merkezi. TÜİK tarafından yapılan son açıklamalara göre son 5 yılda nüfusu oransal olarak en fazla artan il (yüzde 15,77).

Bu çok uluslu ve çok kültürlü ortam, birlikte yaşama kültürü ve hoşgörü anlayışını derinleştirmektedir ki bu da imparatorluk geçmişine sahip toplumumuzun hiç de yabancı olmadığı bir şeydir. Turizm amaçlı gelen milyonları da dikkate alırsak, bu yönü ile Antalya Türkiye'nin dışa açılan kapısı ve tanıtım yüzüdür diyebiliriz.

Sayın Valim,
medeniyetler
beşiği niteliğindeki
Antalya'nın tarihsel
geçmişinde öne çıkan
dönüm noktalarından
bahsedebilir misiniz?

Antalya, sahip olduğu iklim ve coğrafya gibi özelliklerinden dolayı tarihin çok eski dönemlerinden beri insan yerleşimine sahne olmuş, bölgede birçok medeniyet hüküm sürmüştür. Anadolu'nun kadim topluluklarının inşa ettikleri kaleler, sanat eserleri, dini yapılar, konut ve işyerleri bize bırakılan en kıymetli mirastır. İlde neredeyse adım başı

tarihi esere rastlamak mümkündür. Bütün bunlar Antalya'nın turistik ve estetik değerini artırmaktadır.

Şüphesiz ki Antalya'nın tarihinde yaşanmış önemli ve ilginç olaylar vardır. Dünyanın ilk parlamento binasının Kaş-Patara'da yapılmış olması, bölgenin hemen hemen tamamını fetheden Büyük İskender'in, günümüzde Döşemealtı ilçesi sınırlarında yer alan dağlık Termessos şehrini ele geçirememesi, Hristiyan âleminin Noel Baba'sının hemşehrimiz olması (Demre'deki kilise halen Ortodoks dünyası için hac yeridir), ilin bazı ilçelerinin eski devletlere başşehirlik etmesi, nihayet Selçuklularla birlikte Türklerin eline geçen bölgenin, o tarihten bu yana geçen 900 yılı aşkın sürede Türklerin yönetiminde bulunması bahse değer başlıklardandır. Bununla birlikte asıl vurgulanması gereken, sanıyorum, bütün medeniyet ve kültürlerin birbirini etkilemesi, böylece sosyo-kültürel olarak binlerce yıldır bir devamlılığın yaşanıyor olmasıdır.

Sayın Valim, Antalya
ili Türkiye'de ve
Dünyada daha çok
turizm potansiyeli
ile tanınmaktadır. Bu
yönüyle tanınmanın
Antalya için yeterli
olduğunu düşünüyor
musunuz?

Yılda 12,5 milyon yabancı turistin, 5 milyondan fazla yerli turistin ziyaret ettiği, 600 binin üzerinde turistik yatak kapasitesine sahip, sadece 5 yıldız sınıfında 375 adet otelin bulunduğu, bazı günler 1000'den fazla

uçanın inip kalktığı dünya ölçeğinde bir turizm merkezinden bahsediyorsanız, turizmin en önemli başlık olması kaçınılmazdır.

Gerçekten de dünyanın birçok yerinde Antalya sadece turistik özelliği ile bilinmektedir. Hatta bazı yabancıların “Türkiye mi büyük, Antalya mı?” sorusunu sorduğu esprisi bile yapılır.

Bununla birlikte Antalya’nın turizmden ibaret olmadığı izahtan varesidir. Nitekim bugünkü manada turizmin olmadığı dönemlerde de Antalya çok önemli bir merkez olma özelliği taşımaktaydı. Bugün de ilimiz; tarım, sanayi, ticaret gibi turizm dışı alanlarda da kendi rakamsal büyüklüklerinin çok ötesinde bir etki alanına ve değere sahiptir. Bütün bu sektörlerde yaşananları şöyle genel bir bakışla özetlemek gerekirse, Antalya’yı büyüten ve bereketlendiren şeyin “dinamizm” ve “hareket” olduğunu söyleyebiliriz. Dünyanın her noktasından insanların turizm, ticaret, yerleşme gibi sebeplerle buraya gelip gitmeleri, sportif faaliyetlerin, ulusal ve uluslararası toplantıların burada yapılması, havaalanının her dakika faal olması... bütün bunlar Antalya’yı tarif eden unsurlardır.

Antalya’yı tek bir boyutla tanımlamanın yanlışlığını gösteren bir başka konu da, başta yürüklük olmak üzere kırsal yörelerde süren geleneksel hayat tarzıdır. Sahilden yalnızca 20-30 km içerilere, Toros dağlarının eteklerine gittiğinizde Anadolu’nun o kadim kültürünün, anadan-atadan öğrenilen hayat tarzının ve Müslüman Türk’e ait değerlerin bütün renkleriyle sürdüğünü görürsünüz. Bu ise hem ilimiz, hem de ülkemiz için önemli bir kültürel

varlık ve korunması gerekli bir değeri ifade etmektedir.

Sayın Valim, Antalya ilinin ileriye dönük vizyonu nedir? Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. Yıl dönümünde Antalya ilini nerede görmek istiyorsunuz? Bununla ilgili bir yol haritanız var mı?

İleriye dönük vizyon belirlenirken öncelikle güçlü yanlarımızı ön plana çıkarmak ve var olan potansiyeli hayata geçirmek anlamlı bir yaklaşım olacaktır. Bu çerçevede öncelikle turizm sektöründeki gücümüzü geliştirerek ileriye taşımak öncelikli hedeflerimizden biridir. Bugün yoğun olarak yaz aylarına sıkışan kitle turizmini deniz-güneş-kum sarmalından kurtarıp 12 aya yaymanın ve çeşitlendirmenin arayışı içerisindeyiz. İlimizin gerek coğrafya ve iklim

şartları, gerek ulaşım imkânları ve gerekse farklı turizm türlerini besleyecek tarihi ve kültürel varlıkları, bize olağanüstü fırsatlar sunmaktadır. Detaylara girmeden sadece başlıklarla örneklemem gerekirse; halen yeterli kazı ve restorasyonu yapılmamış tarihi eserler için kaynak ayırmak, tur ve rehberlik hizmetlerini iyi yönlendirmek, spor turizmi ve sağlık turizminin altyapısını daha da güçlendirmek, daha ziyade kırsal alanlardaki kültürel ve etnog-

Asıl vurgulanması gereken, sanıyorum, bütün medeniyet ve kültürlerin birbirini etkilemesi, böylece sosyo-kültürel olarak binlerce yıldır bir devamlılığın yaşanıyor olmasıdır.

rafik değerlerimizi muhafaza ederek pazarlamaktan bahsedebilirim. Elbette sürdürülebilir bir turizm için sürdürülebilir bir çevrenin bir zaruret olduğunu da hatırlatmak gerekir.

Bir diğer güçlü yanıımız tarım sektörüdür. Bugün Antalya'daki tarımsal faaliyetler Türkiye standartlarına göre oldukça yüksek kalitede yapılıyor olsa da, sektörün hem iç pazarda, hem de ihracata yönelik olarak daha üst sınıfa atlaması gereklidir. Tarımda yüksek katma değerli üretime daha fazla yoğunlaşılması bir zorunluluktur.

Sadece Antalya için değil, bütün şehirlerimiz için geçerli bir sorun olmak üzere, hızlı nüfus artışının sonucu olarak şehirleşme ve kent estetiği alanındaki yılların birikimi olan yanlışlıkları toplum ve devlet olarak düzeltmek zorundayız. Bunun için bütüncül ve uzun vadeli planlamalara dayalı olarak pilot ya da bölgesel projeler yardımıyla adım adım ilerlemek doğru bir hareket tarzı olacaktır.

Sorunuza karşılık olarak her alanla ilgili hedeflerimiz ve ideallerimiz var. Eğitim, sağlık, çevre, spor gibi

alanlarda yapılan ve yapılması hedeflenen projelerimiz bulunmakta. Ancak bunların detaylarına girmek bu mülakatta mümkün değil. Sadece yol haritasına dair sorunuza cevaben belirtmek isterim ki, 2012 yılında dönemin Antalya Valisi Sayın Ahmet Altıparmak'ın öncülüğünde Antalya Ticaret ve Sanayi Odası tarafından düzenlenen Antalya 2023 Vizyonu Arama Konferansı sonunda hazırlanan belge önemli bir yol haritası niteliğindedir. Sayın Altıparmak ve emeği geçenleri bu vesileyle şükranla hatırlamak isterim. Bu belgenin güncellenerek hayata geçirilmesi bize ışık tutacaktır.

Sayın Valim, Antalya ilinin sahip olduğu, tarım, spor, denizcilik, kültür ve turizm değerleri olduğunu biliyoruz. Bu kapsamda ilin sahip olduğu potansiyel zenginliğin yeterince değerlendirildiğini düşünüyor musunuz?

Antalya ve civarı tarihin çok eski dönemlerinden bu yana cazibesini sürekli artıran, gittikçe daha zengin iştiğal sahalarıyla anılan bir coğrafyadır. Bir başka deyişle her geçen gün aslında daha büyük bir potansiyele sahip olduğu görülen bir bölgedir.

Antalya'nın bugün ulaştığı Türkiye'nin en önemli marka şehirlerinden biri ve görünen yüzü olma gururu yeterince kıymetlidir. Bununla birlikte burada hala yapılacak çok sayıda proje, para kazanılacak çok fazla iş ve üretilecek pek çok değer bulunmaktadır. Önemli olan hiçbir faaliyet alanının diğerini baltalamasına fırsat vermeden, farklı sektörleri birbiriyle daha uyumlu çalıştırarak, kamu ve özel kesimin imkânlarını birbirini tamamlar mahiyette iyi harmanlayarak çok daha iyi seviyelere gelmemizdir.

Bir örnekle izah etmem gerekirse, bu bölgenin turistik potansiyeli Türkiye ekonomisi bakımından çok önemli ve turizmi besleyen faktörlerden birisi sağlıklı ve estetik bir çevredir. Hal bu iken, bu bölgede ruhsata bağlanmış çok sayıdaki taş ve maden ocakları maalesef görüntü ve gürültü kirliliğine sebebiyet veriyor. Ruhsatlandırma sırasında bölgesel önceliklerin dikkate alınması, bir başka ifadeyle taş ocağı ile turizm faaliyeti arasındaki tercihin doğru yapılması bir zaruret olarak karşımızdadır.

Potansiyelin yeterince değerlendirilmesini zorlaştıran bir başka sorun alanı da şudur: Bu bölgedeki potansiyelden hareketle müteşebbislerin hayata geçirdiği bazı projeler, gerek mevzuatta karşılığı olmadığı için, gerekse izin verecek kurumların o

konuyla daha önceden karşılaşma-
dıkları için koydukları olumsuz tavır
sebebiyle akim kalmakta ya da fiili
durumlar oluşmaktadır. Diğer bir
deyişle yasal düzenlemeler bazen
uygulamanın gerisinden gelmek-
tedir. Böyle durumlarda merkezi
yönetim ile müteşebbisin arayüzü
konumundaki biz mülki idare amir-
lerine iş düşmektedir.

Sayın Valim, Antalya
ilinin farklı alanlarda
sahip olduğu
potansiyelin Türkiye'ye
ve Türkiye ekonomisine
katkıları konusundaki
düşüncelerinizi bizimle
paylaşıyor mısınız?

Antalya'nın bugün yakalamış oldu-
ğu seviyede hem devlet, hem de
Türk özel sektörü büyük rol oyna-
mıştır. Esasen ilimiz, sahip olduğu
özelliklerle pek çok yatırımı buraya
kolaylıkla çeken bir cazibe merkezi
durumundadır. Bunu sağlamanın
ön şartı ise şimdiye kadar olduğu
gibi bundan sonra da önemli altyapı
yatırımlarının kamu tarafından ya-
pılıyor olmasıdır. Yapılan her devlet
yatırımının peşi sıra özel sektör tara-
fından büyük ölçekli yatırımlar gel-
mektedir. Yani özel sektör ve devlet
birlikte ülke ekonomisini büyütecek
ve zenginlik üretecek bir ortamın
oluşmasını mümkün kılmaktadır.

Antalya ilinin turizm yoluyla ülke
ekonomisine sağladığı katkı dev bo-
yutlardadır. 640 km'yi bulan sahil
uzunluğu Antalya iline turistik açı-
dan olağanüstü bir fırsat sunmakta-
dır. Bazı rakamlara biraz önce değin-
diğimiz için tekrar etmeyeceğim. Ama

bugün ülkemizdeki toplam turistik
gecelemelerin %65'i, yani üçte ikisi
ilimizde gerçekleşmekte, bu sayede
Türkiye'nin turizmden elde ettiği 35
milyar doları bulan gelirin yaklaşık
yarısı Antalya'da üretilmektedir. Üs-
telik turizmde ithalat yok denecek
kadar az olduğu için, bu gelir cari
açığın kapatılmasına doğrudan etki
etmektedir.

Tarım sektörüne bakarsak, bitkisel
üretimde ve ihracatta Antalya Tür-
kiye'nin en önde gelen ilidir. Bazı
türlerde toplam üretimin yarıdan
fazlası ilimizde gerçekleşmektedir.
Benzer şekilde yaş sebze-meyve
ihracatında da Antalya 550 milyon
dolarla ülkemizin ilk sırasında yer
almaktadır. Diğer taraftan Antalya
tipik bir sanayi bölgesi olarak tarif
edilmemesine rağmen, Organize
Sanayi Bölgesinde nitelikli ve yük-
sek katma değerli üretim yapılmak-
ta ve önemli oranda ihracat yapıl-
maktadır. Antalya Serbest Bölgesi

ilimiz; tarım, sanayi,
ticaret gibi turizm dışı
alanlarda da kendi
rakamsal büyüklüklerinin
çok ötesinde bir etki
alanına ve değere
sahiptir. Bütün bu
sektörlerde yaşananları
şöyle genel bir bakışla
özetlemek gerekirse,
Antalya'yı büyüten ve
berekettiren şeyin
"dinamizm" ve "hareket"
olduğunu söyleyebiliriz.

Antalya'nın bugün yakalamış olduğu seviyede hem devlet, hem de Türk özel sektörü büyük rol oynamıştır. Esasen ilimiz, sahip olduğu özelliklerle pek çok yatırımı buraya kolaylıkla çeken bir cazibe merkezi durumundadır.

diğer üretim alanlarının yanı sıra, yat üretimi ve ihracatında ülkemizin tek ihtisas bölgesi haline gelmiştir. Kısacası, turizm dışındaki sektörlerde de Antalya iddialı bir noktada bulunmaktadır.

Sayın Valim, Antalya ilinin kültür ve sanat etkinlikleri açısından ulusal ve uluslararası düzeydeki yeri ve konumu hakkındaki düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz?

Antalya ili, hem ülkemizin her köşesinden, hem de dünyanın muhtelif bölgelerinden buraya gelenlerin katkısıyla farklı kültürlerin kaynaştığı bir yer durumundadır. Bu özelliği ile sanat ve kültür faaliyetlerine çok uygun bir zemin teşkil etmektedir. Otellerin animasyon programları gibi küçük etkinliklerden uluslararası

sı boyuttaki festivallere kadar geniş bir yelpazede bir dolu etkinliğe ev sahipliği yapmaktadır. Hedef kitleye bağlı olarak sadece meşhur Türk sanatçıların değil, başta Ruslar olmak üzere çeşitli ülkelerin en popüler sanatçıların burada konserler vermesi çok alışılmış bir durumdur.

Burada bazı kültür ve sanat etkinliklerini özellikle zikretmek isterim. İlki 1964 yılında yapılan Antalya Altın Portakal Film Festivali, kendi alanında Türkiye'deki sayılı etkinliklerden biridir ve 2015 yılında uluslararası kimliği daha da güçlenecektir. Kültür ve Turizm Bakanlığınca düzenlenen Uluslararası Tiyatro Festivali, dünyanın farklı tiyatrolarının da katılımıyla Antalya'da yapılmaktadır. Türkiye'nin ilk EXPO'su olan EXPO 2016 Antalya'nın "Çiçek ve Çocuk" olarak belirlenen temasına uygun olarak TRT Uluslararası Çocuk Şenliği 2015 ve 2016 yıllarında ilimizde yapılmaktadır. Artık bir marka haline gelmiş olan Anadolu Ateşi Dans Topluluğu, yılın büyük bölümünde haftanın birkaç günü Aspendos'ta sahne almaktadır.

Bütün bunların yanı sıra, birçok yerde geleneksel olarak yapılan yağlı güreş festivalleri alışılmışın çok ötesinde ilgi görmektedir. Bunlardan Elmalı Yağlı Güreşleri, başlangıç tarihi itibarıyla Kırkpınar'dan daha eski bir şenliktir. Kumluca'daki Yörük Göçü ve muhtelif yörelerdeki deve güreşleri de ayrıca zikredilmeye değer.

Doğrudan bir kültür-sanat etkinliği olmamakla birlikte mutlaka değinilmesi gerekli bir husus olarak, bu yılki G20 zirvesine ev sahipliği yapma onuru Antalya'nın olmuştur. Dünya ekonomisinin %85'ini temsil eden

19 ülke ve AB Komisyonundan oluşan G20'nin dönem başkanlığı bu yıl Türkiye'de bulunuyor. 2015 yılı Kasım ayındaki zirvede dünyanın en önde gelen liderlerinin yanı sıra ülke heyetleri, ortaklar ve basın mensuplarından oluşan yaklaşık 12 bin kişiyi Serik ilçemize bağlı Belek'te ağırlayacağız. Şu anda hazırlıklarımız çok boyutlu olarak sürüyor.

Sayın Valim,
toplumsal güvenliğin
sağlanmasındaki
mülki idarenin görev
ve sorumlulukları
kapsamında
düşüncelerinizi alabilir
miyiz?

Bizim sistemimizde güvenlik hizmeti il ve ilçelerde mülki idarenin genel sorumluluğu altında yürütülen bir hizmettir. Bu yönüyle mülki idarenin hesap verme yükümlülüğünü de ihtiva eder. Hal böyle olunca güvenlik konularında mülki amirin kendi üslup ve yöntemini işin içine dâhil etmesi bir gereklilik olarak ortaya çıkmaktadır. Elbette genel çerçeve siyasi otorite tarafından çizilir, fakat her yörenin özelliğine göre ona renk ve çeşni katması gereken makam mülki idaredir.

Sahada görev yapan güvenlik personeli, gerek siyasi iradenin, gerekse mülki amirin sınırlarını çizdiği çerçevede hareket etmek durumundadır. Üst makamlarca dizayn edilmiş bir stratejinin sokaktaki bir polis memuru ya da jandarma uzman çavuşunun münferit yanışına kurban edilmemesi gerekir. Mülki idare amirleri bu hususta dikkatli olmalı

ve gerekirse disiplin işlemi yapmaktan kaçınmamalıdır.

Diğer bir husus, güvenlik hizmeti sunulurken gerek o bölgeye ait, gerekse ülkenin tamamında geçerli toplumsal hassasiyetlerin gözetilmesidir. İnsanların duygusal tepkiler verebileceği durumlarda (şehit cenazeleri buna tipik örnektir) oluşabilecek duyarlılığa uygun hareket tarzları sergilemek gereklidir. Bunu gözetip hayata geçirmek de mülki idare amirlerinin dikkat etmesi gerekli konulardandır.

Bu bahiste konuşulabilecek pek çok konu olmakla birlikte, özellikle vurgulamak istediğim son nokta, güvenlik personeline hukukun esas olduğunun ve herkesi bağladığının çok iyi öğretilmesidir. Asker olsun polis olsun, devletin silah taşıma ve zor kullanma yetkisine sahip meşru birimlerini eşkıyadan ayıran en önemli unsurun hukuk olduğu zihinlere nakşedilmelidir. Bunun garantisi de mülki idare olacaktır.

Bazı meslektaşlarımızın mesleğimizin geleceği konusundaki endişelerini dikkate alarak en son söylenecek şeyi en başta söyleyeyim. Devlet sistemimizde çok esaslı bir değişikliğe gidilmedikçe, mesela üniter yapıdan vazgeçilmedikçe, mülki idareden vazgeçilmesinin mümkün olmadığını düşünüyorum.

Bir örnekle izah etmem gerekirse, bu bölgenin turistik potansiyeli Türkiye ekonomisi bakımından çok önemli ve turizmi besleyen faktörlerden birisi sağlıklı ve estetik bir çevredir.

Sayın Valim, yerelleşme ve büyükşehirleşme yönündeki bir eğilim ile birlikte önümüzdeki süreçte mülki idare mesleğinin alacağı biçim hakkındaki öngörünüz nedir? Son olarak mülki idare mesleğine yeni giren arkadaşlarımıza tavsiyeleriniz nelerdir?

Bazı meslektaşlarımızın mesleğimizin geleceği konusundaki endişelerini dikkate alarak en son söylenecek şeyi en başta söyleyeyim. Devlet sistemimizde çok esaslı bir değişikliğe gidilmedikçe, mesela üniter yapıdan vazgeçilmedikçe, mülki idareden vazgeçilmesinin mümkün olmadığını düşünüyorum.

Zaman içerisinde idare hayatımızda meydana gelen değişikliklerin mülki idareyi de doğrudan etkilemesi söz konusu olmaktadır. Böyle zamanlarda genellikle mülki idarenin yetkilerinin tırpanlandığına şahit ol-maktayız. Özellikle 2014 yılında büyükşehirlerin yönetimindeki köklü değişiklikle Türkiye'nin 30 metropolünde mülki idarenin birçok yetkisi belediyelere verilmiştir.

Ancak, devlet sistemi içerisindeki konumumuz ve temsil yetkilerimiz esas itibarıyla korunmuştur. Siyasi iradenin tercihi bu yönde tecelli ettikten sonra mülki idare amirleri olarak şikâyet etmek yerine, rol ve konumumuzu mevcut duruma göre yeniden belirlemek ve buna uygun hareket etmek daha doğru bir yaklaşım olacaktır.

Genç meslektaşlarıma yapacağım naçizane tavsiye, öncelikle çok farklı ve istisnai özelliklere sahip bir mesleğin mensubu olduklarını unut-mamaları ve kendilerine verilen sorumluluğu en iyi şekilde taşıyacak donanıma sahip olmak için gayret sarf etmeleridir.

Kazandıkları parayı helal ettirmek ve milletimize olan borcu ödemek için bu bir zarurettir. Bununla birlikte meslek dışı referanslarının da bulunması, böylece mülki amir etiketi dışında da kendilerini tanımlayacak bir şahsiyete sahip olmaları önemlidir.

Aynı cümleden olarak, ne devlet memuriyetini, ne de mülki idare amirliğini hayatlarının olmazsa olmazı kabul etmemelerini öneririm.

